

ที่ นร 0709.1/263

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท 10300

19 พฤศจิกายน 2544

เรื่อง หรือปัญหาเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย

เรียน ผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย

อ้างถึง หนังสือการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่ บค 4172/2544 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2544

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องปัญหาข้อกฎหมายตามมาตรา 21
จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติ
มิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 และมาตรา 89 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518

ตามหนังสือที่อ้างถึง การรถไฟแห่งประเทศไทยหรือปัญหาเกี่ยวกับการลงโทษ
ทางวินัยอดีตพนักงานของการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยแจ้งว่าสำนักงาน ป.ป.ป.ได้ส่งเรื่อง
ให้การรถไฟฯ ดำเนินการทางวินัยแก่อดีตพนักงานดังกล่าว ซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ เนื่องจาก
มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2540 ในมุลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดย
ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนทางวินัย ตามมาตรา 19 ทวิ แห่ง
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518
และให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่
ของรัฐ ตามมาตรา 21 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งการรถไฟฯ ได้ดำเนินการ
สอบสวนแล้วมีมติให้ไล่อดีตพนักงานดังกล่าวออกจากงาน จึงมีปัญหว่า การรถไฟฯ
จะลงโทษไล่ผู้นี้ออกจากงานตั้งแต่เมื่อใด และการลงโทษไล่ออกตามข้อบังคับของการรถไฟฯ
มีผลใช้บังคับเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่เท่านั้น แต่ผู้นี้ได้พ้นจากการเป็นพนักงานของการรถไฟฯ
ไปแล้ว จะอาศัยอำนาจตามมาตรา 21 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 ได้หรือไม่ นั้น

สำนักงาน ก.พ.ขอเรียนว่า โดยที่ปัญหาที่หารือไปนั้น เป็นปัญหาเกี่ยวกับการ
บริหารงานบุคคลของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการการรถไฟ
แห่งประเทศไทยที่จะพิจารณาให้ความเห็น ก.พ.ไม่อยู่ในฐานะที่จะให้ความเห็นได้ แต่อย่างไร
ก็ตาม หากกรณีตามปัญหาเป็นกรณีที่เกิดขึ้นกับข้าราชการพลเรือนสามัญแล้ว สำนักงาน ก.พ.
มีความเห็นดังนี้

1. ปัญหาประการที่หนึ่งที่ว่า การรถไฟฯ จะลงโทษไล่ออกจากงานผู้นี้ออกจากงานตั้งแต่วันที่ใดนั้น มาตรา 112 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ประกอบกับระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. 2535 ข้อ 6 (7) กำหนดว่า การส่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ห้ามส่งลงโทษไล่ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่ผู้ที่จะต้องถูกสั่งนั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปก่อนแล้ว ให้ส่งไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ดังนั้น เมื่อเทียบเคียงกับกรณีของอดีตพนักงานรายนี้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2540 ก็จะต้องส่งลงโทษไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2540 เป็นต้นไป

2. ปัญหาประการที่สองที่ว่า การลงโทษไล่ออกตามข้อบังคับของการรถไฟฯ มีผลใช้บังคับเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่เท่านั้น เมื่ออดีตพนักงานของการรถไฟฯ ผู้นี้พ้นจากการเป็นพนักงานของการรถไฟฯ ไปแล้ว จะอาศัยอำนาจตามตรา 21 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 ได้หรือไม่ นั้น โดยที่ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ออกจากราชการไปแล้ว และคณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้พิจารณามีมติชี้มูลในภายหลังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยพิจารณาตีความปัญหาข้อกฎหมายตามมาตรา 21 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 และมาตรา 89 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 ไว้ว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 มีบทบัญญัติกำหนดอำนาจและหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาในการดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐไว้เป็นพิเศษนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 เพื่อให้บรรลุลวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตหรือประพฤติมิชอบโดยอาศัยอำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ราชการของตน ซึ่งมาตรา 21 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2530 ได้บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ป. มีอำนาจดำเนินการเรื่องกล่าวหา ร้องเรียน

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกกล่าวหาได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วได้ แต่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ป. มีมติว่าเรื่องที่สอบสวนมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

จากการตีความดังกล่าว เมื่อพิจารณากรณีของอดีตพนักงานของการรถไฟฯ ผู้นี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้นี้ได้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2540 และคณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้พิจารณามีมติให้การรถไฟฯ ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ป. ลับ ค่วนมาก ที่ 1504/18917 ลงวันที่ 30 กันยายน 2541 ซึ่งเป็นระยะเวลาภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นี้ออกจากงาน กรณีจึงต้องด้วยเงื่อนไขของมาตรา 21 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติฉบับที่อ้างถึงข้างต้น ตามที่การรถไฟฯ ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นี้เป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว และสามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา 21 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2530 ได้ อย่างไรก็ดีตามที่ขณะนี้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ได้ประกาศใช้บังคับแล้ว จึงควรอ้างมาตรา 128 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลประกอบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และได้ส่งสำเนาความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกามาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุภาวดี เวชสิทธิ์

(นางสุภาวดี เวชสิทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม

แทนเลขาธิการ ก.พ.

สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม

กลุ่มงานปฏิรูประบบวินัย อุทธรณ์ และร้องทุกข์

โทร. 0 2281 8677 โทรสาร 0 2628 6204

